

וְהָא לָא אַתְּפְסֵי מַנִּיָּה מְלָה, כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (ירמיה כג כד) אִם יִפְתָּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְכוּ',
 אֲלֵא וּוִי לֹוֹן לְבַנֵּי נַשָּׂא טַפְשֵׁיא אַטִּימִין לְבָא
 סְתִימֵי עֵינָא, דְעֵלְיָהּוּ אַתְּמַר (תהלים קטו ה) עֵינַיִם
 לָהֶם וְלֹא יֵרָאוּ בְּנֵהוּרָא דְאֹרִייתָא, אֲלִין אִינוּן
 בְּעֵרְוֹן דְלָא מְסַתְּפִלִין וְלֹא יִדְעִין אֲלֵא בְּתַבְנָא
 דְאֹרִייתָא, דְאִיְהִי קְלִיפָה מְלָבָר וּמוּזִין דִּילָהּ,
 דְאַתְּמַר בְּהוּן מוּזִין וְתַבְנִין פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
 דְחַפְימִין דְאֹרִייתָא מְאִרִי דְרִזִּין זְרָקִין תַּבְנָא
 וּמוּזִין דְלָבָר, וְאַכְלִין חֲטָה דְאֹרִייתָא דְאִיְהִי
 מְלָגָאוּ, כ"ב אַתְּוֹן דְאֹרִייתָא דְסִלְקִין לְחוּשְׁבֹן
 חֲטָ"ה.

תָּא חֲזִי אֲלִין בְּעֵרְוֹן חֲשְׁבִין דְשָׂאִיל לִיָּה
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא א"י הֶבֶל אַחִיךָ כְּמָאן
 דְלָא יָדַע אָן הוּא, אֲלֵא א"י אִיְהוּ דְאַסְתַּלַּק
 מִן אַדְנִי, דְאִיְהוּ א' אַהִי"ה אִימָא עֲלָאָה
 אַנְכִי, י' יְהו"ה דְסִלְיָק עֲמָה לְמַדְן לְקִין, בְּגִין
 דָּא פִד אַסְתַּלַּק א"י מִן אַדְנִי אַשְׁתָּאָר ד"ן,
 וּבְגִין דָּא א"י הֶבֶל אַחִיךָ, (בראשית ד ג) וַיֹּאמֶר לֹא
 יִדְעִתִּי הַשּׁוֹמֵר אַחִי אַנְכִי, לָא יִדְעֵנָא דְשְׁכִינְתָּא
 דְאִיְהִי אַנְכִי, עֲמִיָּה תַמָּן, א"י דְאַסְתַּלַּק אִימָא
 וּבְרָא לְגַבֵּי חֲכָמָה לְמִיטַל נִיקְמָא מִינֵיהּ,
 וְאַמְאִי לְגַבֵּי חֲכָמָה, בְּגִין דְאִיְהוּ אָדָם עֲלָאָה
 דְאַתְּבְרִי אָדָם תַּתָּאָה בְּדִיוֹקְנֵיהּ.

וַיֹּאמֶר קוּל דְמִי אַחִיךָ צוּעֲקִים אֲלִי, מֵאִי דְמִי,
 דָּם מְבַעֵי לִיָּה, אֲלֵא מֵאִי דְמִי ד"ן
 כְּחֲשַׁבְנִין דְמִי, וְדָא אִיְהוּ (שם טו יד) דִּין אַנְכִי
 וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גְּדוֹל. וְעוֹד מֵאִי קוּל
 דְמִי, קוּל דָּם מְבַעֵי לִיָּה, אֲלֵא תַרְגָּם אַנְקְלוֹס,
 קַל זְרַעִין דְעֵתִידִין לְמִיפַק מִן אַחוּף, אִינוּן
 שְׁתִּין רַבּוּא דְעֵתִידִין לְמִיפַק מִהֶבֶל, בְּהֵוּא
 דְאַתְּמַר בֵּיָה בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָהּוּ צוּוּחִין מִן
 אַרְעָא, הָכָא רְמִיז עֲנוּי הַדִּין וְעוֹוֹת (ד קי ד)

כו' אֲלֵא אוֹי לְבַנֵּי אָדָם
 הַטְּפָשִׁים, אַטוּמֵי הֶלֶב, סְתוּמֵי
 הָעֵינַיִם, שְׁעֵלֵיהֶם נֹאמַר עֵינַיִם
 לָהֶם וְלֹא יֵרָאוּ, בְּאוּרָא שֶׁל הַתּוֹרָה,
 אֲלוּ אוֹתָם בְּהֵמוֹת שֶׁלֹּא
 מְסַתְּפִלִים וְלֹא יוֹדְעִים אֲלֵא בְּתַבְנִין
 שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא קְלִיפָה מְבַחוּץ
 וְהַמוּזִין שֶׁלָּהּ, שְׁנֹאמַר בְּהֵם מוּזִין
 וְתַבְנִין פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
 שֶׁהַחֲכָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּעֵלֵי
 הַסּוּדוֹת, זוֹרְקִים הַתַּבְנִין וְהַמוּזִין
 הַחִיצוֹנִים, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה
 שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מְבַפְּנִים,
 עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם הָאוֹתִיוֹת שֶׁל
 הַתּוֹרָה שְׁעוֹלוֹת לְחֲשׁוֹן חֲטָ"ה.
 בָּא וּרְאֵה, אֲלוּ הַבְּהֵמוֹת חוֹשְׁבִים
 שְׁשָׂאֵל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 א"י הֶבֶל אַחִיךָ, כְּמִי שֶׁלֹּא יָדַע
 אִיפֹה הוּא, אֲלֵא א"י, הוּא
 שֶׁהַסְתַּלַּק מִן אַדְנִי, שֶׁהוּא א'
 אַהִי"ה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה אַנְכִי, י'
 יְהו"ה שְׁעוֹלָה עֲמָה לְדוּן אֶת קִין.
 בְּגִלְלָה זֶה כְּשֶׁהַסְתַּלַּקָה א"י מִן
 אַדְנִי, נִשְׁאַר ד"ן, בְּגִלְלָה זֶה א"י
 הֶבֶל אַחִיךָ, וַיֹּאמֶר לֹא יִדְעִתִּי
 הַשּׁוֹמֵר אַחִי אַנְכִי! לֹא יִדְעִתִּי
 שְׁשְׁכִינָה, שֶׁהִיא אַנְכִי, עֲמוּ שָׁם,
 א"י שֶׁהַתַּעֲלָה הָאֵם וְהַבֵּן אֵל
 הַחֲכָמָה לְטַל מְגוּנָה נְקָמָה, וְלָמָּה
 אֵל הַחֲכָמָה? מִשּׁוּם שֶׁהָאָדָם
 הָעֲלִיּוֹן הוּא שְׁנַבְרָא אָדָם תַּחְתּוֹן
 בְּדַמּוּתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוּל דְמִי אַחִיךָ צוּעֲקִים
 אֲלִי, מַה זֶה דְמִי? דָּם הִיָּה צְרִיף
 לְהִיּוֹת! אֲלֵא מַה זֶה דְמִי? ד"ן
 כְּחֲשַׁבְנִין דְמִי, וְזֵהוּ דִּין אַנְכִי
 וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גְּדוֹל. וְעוֹד,
 מַה זֶה קוּל דְמִי? קוּל דָּם הִיָּה
 צְרִיף לְהִיּוֹת! אֲלֵא תַרְגָּם
 אוּנְקְלוֹס, קוּל וְרַעֲיוֹתָיו שְׁעֵתִידִים
 לְצֵאת מֵאַחִיךָ, אוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא
 שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִהֶבֶל, בְּאוֹתוֹ
 שְׁנֹאמַר בּוֹ בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, כְּלָם
 צוּעֲקִים מִן הָאָדָמָה. כָּאֵן רְמִז

תוספת לתקונא שתין ותשעה. - קיד ע"ב

ענוי הדין ועוות הדין וְחָמַס וְשׁוּד
וְשִׁבְרָה שְׁעִתִּידִים בְּנֵי קִינָה לַעֲשׂוֹת
בְּכַנְיָהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶהוּ קוּל
דְּמֵי אַחִידָה, אַחִידָה נִקְרָא מִצַּד
אוֹתָם שְׁנַאֲמַר בְּהֵם הִרְגוּ אִישׁ אֶת
אֶחָיו.

(נ"א) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֵל קִינָה אֵי הַכֵּל
אַחִידָה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכִי לֹא
הָיָה יוֹדֵעַ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵיפֹה
הַכֵּל שֶׁהִיָּה שׁוֹאֵל אֵיזוֹ הַכֵּל
אַחִידָה? וְכִי הוּא לֹא הָיָה יוֹדֵעַ
שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינֶן דְּבַר
מְכַסֶּה מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ מִחֲשַׁבְתֵּי הַלֵּב,
כָּל שֶׁכֵּן דְּבַר שֶׁל הַעוֹלָם, שְׁאָמַר
לֹא יִדְעֵתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי אֲנִכִּי?
אֵלָּא, אוֹי לְטַפְשֵׁים אֲטוּמֵי הַלֵּב,
וְעֵינַיִם לֵהֶם וְלֹא מִסְתַּפְּלִים אֵלָּא
בְּתַבְּנֵן לְאָכַל מִמֶּנּוּ כְּבַהֲמוֹת,
שְׁחֻכְמֵים שְׁמַפְיָרִים בַּחֲטָה שֶׁל
הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת כְּחֻשְׁבוֹן חֲטָ"ה, אֵלּוּ
זוֹרְקִים הַתַּבְּנֵן מִן הַתּוֹרָה,
וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה שֶׁל הַתּוֹרָה
מִבְּפָנִים. עוֹד אֶרְאֶה לָכֶם סוּדוֹת
טְמִירִים בְּפִסּוּק זֶה, בְּזִמְנֵן שֶׁהִרְג
קִינָה אֶת הַכֵּל, עֲלֵה א"י מִן אֲדִנִּי
וְנִשְׁאַר ד"ן, א' הוּא אֲנִכִּי, הָאֵם
הַעֲלִינָה, י' יְהו"ה שֶׁל יוֹדֵינִן
אֲבָא, שְׁעֵלוּ לְתַבְּעֵ דִין עַל בְּנֵם
שֶׁהוּא הַכֵּל, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵי הַכֵּל אַחִידָה.
בְּאוֹתוֹ הַזִּמְנֵן הוּא אָמַר לֹא יִדְעֵתִי
הַשֹּׁמֵר אֶחָי אֲנִכִּי. רָאָה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא הִזְכִּיר י', אֵלָּא
א' שֶׁהוּא אֲנִכִּי, אָמַר לוֹ קוּל דְּמֵי
אַחִידָה צִעֲקִים אֵלַי, דֵּם אַחִידָה הִיָּה

ע"ב) הַדִּין וְחָמַס וְשׁוּד וְשִׁבְרָה דְּעִתִּידִין בְּנֵי דְקִינָה
לְמַעַבְדַּ לְבְנוֹי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא אִיהוּ
קוּל דְּמֵי אַחִידָה, אַחִידָה אַתְקֵרִי מִסְטֵרָא דְאַנּוּן
דְּאַתְמַר בְּהוּן (שמות לב כז) הִרְגוּ אִישׁ אֶת אֶחָיו.

(נ"א) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֵל קִינָה אֵי הַכֵּל אַחִידָה, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכִי
לֹא הָיָה יוֹדֵעַ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵי הַכֵּל דִּתְּוָה שְׁאִיל
אֵי הַכֵּל אַחִידָה, וְכִי אִיהוּ לֹא הָיָה יוֹדֵעַ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִית
מִלָּה דִּיתְכַסִּי מִנִּיהָ אֶפְלוּ מִחֲשַׁבְתֵּי דְלִבָּא כָּל שֶׁכֵּן מִלָּה דְעֵלְמָא,
דְּאָמַר לֹא יִדְעֵתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי אֲנִכִּי, אֵלָּא וּוי לֹון לְטַפְשֵׁין אֲטוּמִין
דְּלִבָּא וְעֵינַיִן לֹון וְלֹא מִסְתַּכְּלִין אֵלָּא בְּתַבְּנֵן לְמִיכַל מִנִּיהָ כְּבַעֲרִין,
דְּחַכְמִין דִּידְעִין בַּחֲטָה דְאוֹרֵייתָא דְאִיהִי שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אַתְוִון
כְּחֻשְׁבוֹן חֲטָ"ה, אֵלּוּ וְרַקִּין תְּבַנָּא מִדְּאוֹרֵייתָא וְאִכְלִין חֲטָה דְאוֹרֵייתָא
מִלְּגוּ, תּוֹ אַחִידָה לְכוּן רִזִּין טְמִירִין בְּהַאי קֵרָא בּוֹמְנָא דְקַטְלָה קוּן לְהַכֵּל,
סְלִיק א"י מִן אֲדִנִּי וְאַשְׁתָּאֵר ד"ן, א' אִיהוּ אֲנִכִּי אִימָא עֲלָאָה, י'
יְהוּה דִּיּוּדִין אֲבָא, דְסְלִיקוּ לְמַתְבַּע דִּינָא עַל בְּנֵייהוּ דְאִיהוּ הַכֵּל
וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵי הַכֵּל אַחִידָה.

בְּהַחֲוָא זְמַנָּא אָמַר אִיהוּ לֹא יִדְעֵתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי אֲנִכִּי, חֲמָא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלָא אֲדַכִּיר י', אֵלָּא א' דְאִיהוּ אֲנִכִּי,
אָמַר לִיהָ קוּל דְּמֵי אַחִידָה צִעֲקִים אֵלַי, דֵּם אַחִידָה מְבַעֵי לִיהָ, מֵאֵי
דְּמֵי, אֵלָּא דָּא דֵּם י', וְעוֹד דְּמֵי אִיהוּ ד"ן כְּחֻשְׁבוֹן דְּאַשְׁתָּאֵר מִן
אֲדִנִּי, וְכֵלָּא קְשׁוּט, דְחֵלֶת שְׁמִיָּהּ כְּלִילֵן בְּהַחֲוָא שְׁמָא, אֲבָא וְאִימָא
וּבְרֵתָא, דְאַנּוּן יְהו"ה אֲהִי"ה אֲדִנִּי, בְּגִין דְּהַכֵּל הָיָה דִּיּוֹקְנָא דְאַדָּם
דְּלַעֲלֵא דְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא וְאִיהוּ קוּל דְאַתְמַר בִּיהָ קוּל
דְּמֵי אַחִידָה, וְאִית רִזָּא אַחֲרָא, קוּל דְּמֵי, קוּל דֵּם מְבַעֵי לִיהָ, אֵלָּא
תְּרַגְּם אֲנַקְלוּס קָל דֵּם זְרַעִין דְּעִתִּידִין לְמִיפְק מִן אַחִידָה, וְאַנּוּן שְׁתִּין
רְבוּא.

בְּהַחֲוָא זְמַנָּא דְחֲמָא דְחֻבָּא דָּא בְּאַתֵּר עֲלָאָה הָיָה תְּלִיא, הִרְהַר
בְּתוֹיבְתָא וְאָמַר גְּדוּל עוֹנֵי מִנְשׁוּא, הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם
מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנִידָא אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי נֵעַ וְנָד בְּאַרְצֵךְ וְכו', הַכָּא
אַתְרִמִּיז גְּלַגּוּלָא דְרַשְׁעִינָא דְאַתְמַר בְּהוּן וּבְכֵן רְאִיתִי רַשְׁעִים קְבָרִים

צְרִיף לְהִיּוֹת, מַה זֶה דְּמֵי? אֵלָּא זֶה דֵּם י'. וְעוֹד דְּמֵי הוּא ד"ן כְּחֻשְׁבוֹן שְׁנַשְׁאָר מִן אֲדִנִּי, וְהַכֵּל
אָמַת, שְׁשֵׁלְשָׁה שְׁמוֹת כְּלוּלִים בְּאוֹתוֹ שֵׁם, הָאֵב הָאֵם וְהַבֵּת, שְׁהֵם יְהו"ה אֲהִי"ה אֲדִנִּי, מִשׁוּם
שֶׁהַכֵּל הִיָּה דְמוּת שֶׁל אָדָם שְׁלִמְעֵלָה שֶׁהוּא הַעֲמוּד הַאֲמַצְעִי, וְהוּא הַקוּל שְׁנַאֲמַר בּוֹ קוּל דְּמֵי
אַחִידָה. וְיֵשׁ סוּד אַחַר, קוּל דְּמֵי? קוּל דֵּם הִיָּה צְרִיף לְהִיּוֹת, אֵלָּא תְּרַגְּם אֲנַקְלוּס, קוּל דֵּם זְרַעִיּוֹת
שְׁעִתִּידִים לְצֵאת מֵאַחִידָה, וְהֵם שְׁשִׁים רְבוּא.

בְּאוֹתוֹ זִמְנֵן שְׁרָאָה שֶׁהַחֲטָא הִנָּה הִיָּה תְּלוי בְּמִקּוּם עֲלִיּוֹן, הִרְהַר בְּתַשׁוּבָה, וְאָמַר גְּדוּל עוֹנֵי
מִנְשׁוּא, הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנִידָא אֶסְתֵּר וְהִיִּיתִי נֵעַ וְנָד בְּאַרְצֵךְ וְכו'. כָּאֵן
נְרַמְזוּ גְּלַגּוּלֵי הַרַשְׁעִים שְׁנַאֲמַר בְּהֵם וּבְכֵן רְאִיתִי רַשְׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ וְכו'. וְזֶהוּ הֵן גְּרַשְׁתָּ אוֹתִי

ובאו וכו', וְדָא אִיהוּ הֵן גִּרְשָׁתְּ אֹתִי הַיּוֹם דָּא גִּלְגּוּלָא קִדְמָא, וְהֵייתִי נַע דָּא גִּלְגּוּלָא תַנְיִנָא, וְנָד דָּא גִּלְגּוּלָא תְּלִיתָא, דָּא אִיהוּ רְזָא עַל שְׁלֶשָׁה פְּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אִם תֵּב בְּתוּבְתָא בְּתַלְתַּת גִּלְגּוּלִין שְׁפִיר, וְאִם לֹא, כְּתִיב בֵּיהּ וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא אֶהְדֵּר לִיהּ בְּגוּפָא אַחְרָא, אֲלֵא יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע וְהָכִי אִזִּיל נַע וְנָד עַד שְׁתֵּין רַבּוּא, וְלְכָל חַד כְּפּוּם חִילִיָּה, דְּהָהוּא דְקָמִיל הָכִי נְטִיל קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא גּוּקְמָא מְנִיָּה.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר אִם כֵּן אֲשַׁתְּמוּדַע דְּכָל עָאקוּ דָּא יְהֵא בְּגִלְוִיתָא בְּתַרְאָה, אַמַּאי אֲתַמַּר (בראשית ד ב) קְנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה, אִי תִימָא בְּגִין קְנִי דְנִפְיָא מְנִיָּה זְרַעָא מַעֲלִיא, בְּתַר דִּיתְכַפְנִישׁ אִיהוּ יִתְעַרוּן בְּנוֹי דְקִין לְחֶרְבָא עֲלֵמָא, וּמְנִיָּיהוּ קוּל דְמִי אַחֲרֵךְ צוּעֻקִים, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים יג ו) מִשׁוּד עֲנִיִּים מֵאֲנַקַת אֲבִיוֹנִים וכו'.

אָמַר לִיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, קִין מִסְטָרָא דְאִילָנָא דְטוֹב וְרַע הוּהּ, וְאֲתַפְּשׁוּתָא דְטוֹב הוּהּ בְּגִלְגּוּלָא עַד קְנִי חוּתֵן מִשָּׁה, מִתְמָן וְאִילָף אֲתַפְּשׁוּתָא דְרַע, וּבְגִין דְאַחְזִי לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא מַה דְעֵתִידִין לְמַעַבְדַּב בְּנוֹי לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דְרָא וְדָרָא, דְכָלֵא אַחְזִי לִיהּ, אָמַר גְּדוּל עוֹנֵי מְנָשׂוּא, וּמְנָא לָן דְאַחְזִי לִיהּ גִּלְגּוּלָא דִילִיָּה בְּכָל דְרָא וְדָרָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ד יד) הֵן גִּרְשָׁתְּ אֹתִי הַיּוֹם מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר וְהֵייתִי נַע וְנָד בְּאַרְצִי, נַע וְנָד וְדָאִי, הֲכָא רְמִיז גִּלְגּוּלָא דִילִיָּה וּבְנוֹי, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב (קהלת ח ט) וּבִכְן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ, וְהָא אוּקִימָנָא לֹון (דברים ז ט) וּמִשְׁלָם לְשִׁנְאִיו וְכוּ', הֵן גִּרְשָׁתְּ אֹתִי דָּא גִּלְגּוּלָא קִדְמָא, הַיּוֹם כְּהָהוּא דְאֲתַמַּר בֵּיהּ (תהלים צה ז) הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ תִשְׁמְעוּ, וְהֵייתִי נַע וְנָד תַרְיִן גִּלְגּוּלִין אַחְרָנִין, אֶסְתֵּר הֲכָא רְמִיז (דברים לב כ) וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֵם וְכוּ', גִּלְגּוּלִים אַחְרִים, אֶסְתֵּר - פֶּאן רְמִז וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֵם

הַיּוֹם - זֶה גִּלְגּוּל רֵאשׁוֹן, וְהֵייתִי נַע - זֶה גִּלְגּוּל שְׁנִי, וְנָד - זֶה גִּלְגּוּל שְׁלִישִׁי, וְזֶהוּ סוּד עַל שְׁלֶשָׁה פְּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אִם שָׁב בְּתַשׁוּבָה בְּשְׁלֶשָׁה גִּלְגּוּלִים - יָפָה, וְאִם לֹא - כְּתוּב בּוּ וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא מִחֲזִיר אוֹתוֹ בְּגוּף אַחַר, אֲלֵא יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע, וְכֵךְ הוּלָף נַע וְנָד עַד שְׁשִׁים רַבּוּא, וְלְכָל אַחַד כְּפִי כְחוֹ, שָׁל אוֹתוֹ שְׁהוּרְגַ כְּף, הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ נְקָמָה. (ע"כ בספר אחר).

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר: אִם כֵּן, כְּשִׁנּוּדַע שְׁכַל הַצְּרוֹת הִלְלוּ יְהוָה בְּגִלְוֹת הָאֲחֻרּוֹנָה, לְמָה נֹאמַר קְנִיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה? אִם תֹּאמַר בְּשִׁבִיל קְנִי שִׁיבָא מִמֶּנּוּ זְרַע מַעֲלָה, אַחַר שְׁהוּא יִתְכַפֵּס, יִתְעוֹרְרוּ בְנֵי קִין לְהַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, וּמַהֵם קוּל דְמִי אַחֲרֵךְ צוּעֻקִים, זֶהוּ שְׁכַתוּב מִשׁוּד עֲנִיִּים מֵאֲנַקַת אֲבִיוֹנִים כו'. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי, קִין הָיָה מַצֵּד הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, וְהַתְּפִשְׁטוּת הַטוֹב הִיָּתָה בְּגִלְגּוּל עַד קְנִי חוּתֵן מִשָּׁה, מִשֶּׁם וְאִילָף הַתְּפִשְׁטוּת הָרַע, וּמִשֶּׁם שְׁהֲרָאָה לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא מַה שְׁעֵתִידִים לַעֲשׂוֹת בְּנוֹי לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שְׁהַכֵּל הוּא הֲרָאָה לוֹ, הוּא אָמַר גְּדוּל עוֹנֵי מְנָשׂוּא, וּמִנִּין לְנוּ שְׁהֲרָאָה לוֹ אֶת גִּלְגּוּלוֹ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר? זֶהוּ שְׁכַתוּב הֵן גִּרְשָׁתְּ אֹתִי הַיּוֹם מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךְ אֶסְתֵּר וְהֵייתִי נַע וְנָד בְּאַרְצִי, נַע וְנָד וְדָאִי, פֶּאן רוֹמֵז אֶת גִּלְגּוּלוֹ וְשֶׁל בְּנוֹי. זֶהוּ שְׁכַתוּב וּבִכְן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתָם וּמִשְׁלָם לְשִׁנְאִיו וְכוּ'. הֵן גִּרְשָׁתִי אוֹתִי - זֶה גִּלְגּוּל רֵאשׁוֹן, הַיּוֹם - כְּמוֹ אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ תִשְׁמְעוּ, וְהֵייתִי נַע וְנָד - שְׁנֵי תְּשַׁמְעוּ, אֶסְתֵּר - פֶּאן רְמִז וַיֹּאמֶר אֶסְתִּירָה פְּנֵי מַהֵם כו', וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל אֵ"ל פְּעַמִּים

תוספת לתקונא שתינ ותשעה. - קיד ע"ב

שלוש עם גבר, ועליהם נאמר על שלשה פשעי ישראל, ועל ארבעה לא אשיכנו, שלא מחזיר אותם לגוף רביעי ולא בגאולה רביעית, אלא נאמר בישראל יהו"ה בדרך ינחננו ואין עמו אל נכר, בגלל זה פרשה בעלי המשנה אין מקבלים גרים לימות המשיח.

ועוד אי הבל אחיד, בא וראה, שתי האותיות הללו שמעתי שלמקום עליון היו עולות, א"י א' אמון מפלא ומכסה, " מחשבה, שבמקום הזה חטאו אדם והבל, ונאמר שהם א' כתר עליון, " מחשבה, למעלה למעלה התעלה החטא הזה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה נקראת מחשבה, והיא " מן אדנ"י וחקמה מחשבה, וכתר שהיא א' מן אדנ"י מחשבה, וכמה מחשבות הן זו למעלה מזו וזו על גב זו, זהו שכתוב פי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם, ולמעלה מפלג המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים, עליונה על כל העליונים, שאין מחשבה אחרת למעלה ממנה, וכמה מחשבות הן לבושים זו לזו, והוא נודע שלא חטא אלא במחשבה שהיא לבוש, זהו שכתוב ואירא פי עירום אנכי ואחבא. נאמר באדם ואחבא, ונאמר במשה ויסתר משה פניו. אמר רבי שמעון: בני, בודאי בכל חטא אדם, במחשבה שהיא לבוש, ובמחשבה שהיא מבפנים, ומשום זה אמר למשה בזמן שאמר הראני נא את כבודך, אמר, כי לא יראני האדם וחי, שאם זכה שיראני, וחי לעולם,

זכה שיראני, וחי לעולם,

והן כל אלה יפעל א"ל בפעמים שלש עם גבר, ועלייהו אתמר (עמוס ב ו) על שלשה פשעי ישראל, ועל ארבעה לא אשיכנו, דלא אהדר לון בגופא רביעאה, ולא בפורקנא רביעאה, אלא אתמר בישראל (דברים לב יב) יהו"ה בדרך ינחננו ואין עמו אל נכר, בגין דא אוקמוה מארי מתניתין אין מקבלים גרים לימות המשיח.

ועוד (דף קטו ע"א) אי הבל אחיד, תא חזי תרינ אתוון אלין שמענא דלא תר עלאה הוו סלקין, א"י, א' אמון מפלא ומכסה, " מחשבה, דבהאי אתר חאבו אדם והבל, ואתמר דאינון א' כתר עליון, " מחשבה, לעילא לעילא אסתלק האי חובה, אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבות אינון, שכינתא אתקרי מחשבה, ואיהי " מן אדנ"י, וחקמה מחשבה, וכתר דאיהי א' מן אדנ"י מחשבה, וכמה מחשבין אינון דא לעילא מן דא, ודא על גב דא, הדא הוא דכתיב (קהלת ה ז) פי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם, ולעילא מפלהו מחשבה סתימא דכל סתימין, עלאה על כל עלאין, דלית מחשבה אחרא לעילא מגיה, וכמה מחשבין אינון לבושין דא לדא, ואיהו אשתמודע דלא חאב אלא במחשבה דאיהי לבושא, הדא הוא דכתיב (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, אתמר באדם ואחבא ואתמר במשה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו.

אמר רבי שמעון, ברי, בודאי בכלא חאב אדם, במחשבה דאיהי לבושא, ובמחשבה דאיהי מלגאו, ובגין דא אמר למשה בזמנא דאמר (שמות לג יח) הראני נא את כבודך, אמר, כי לא יראני האדם וחי, דאם